

Egészségügyi Minisztérium

„Szolgálati titok!”
„Titkos!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Vízvári László

A minősítő beosztása: főigazgató

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2009. szeptember 11.

II. sz.

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámu kérések (kizáró jellegűek). Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
  - Megfelelt: 51 - 100 pont
  - Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
Pontszám:

1. Húzza alá azokat az áltásokat, amelyek az ember egyedfejlődését jellemzik az evolúció során! **3 pont**

1. A gerincoszlopon enyhén S - alakú görbületek találhatók.
2. Az érrendszer vízszintesen fut.
3. A zsigerek a hasüreg irányába rendeződtek.
4. Az agykoponya és arckoponya azonos arányt mutat.
5. Az alsó végtag izomzata erősebb lett, a lábboltozat három ponton támaszkodik.

(Csak a három helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!)

2. Ismertesse az immunitás formáit! **4 pont**
Egészítse ki a táblázatot!

Az immunitás formái	
Veleszületett immunitás formái	Szerzett immunitás formái
Faji immunitás: <i>A szervezet csak bizonyos fertőzésekre fogékony, egyes kórokozókkal szemben a faji sajátosság miatt ellenálló (nem betegszik meg).</i>	<i>A külvilágból érkező antigen hatásaira alakul ki, a szervezet közömbösi a kórokozót (védekezik).</i>
Anyai immunitás: <i>A terhesség során az anyai immunanyagok védelmet nyújtanak a magzat számára.</i>	<i>Fertőző betegségen átesik az egyén.</i> <i>Aktív immunizálás.</i> <i>Passzív immunizálás.</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. Írja az alábbi latin kifejezések mellé magyar jelentésüket! **6 pont**

acut - *heveny*

chronicus - *idült*

morbus - *betegség*

reverzibilis - *visszafordítható*

benignus - *jóindulatú*

degeneratio - *elfajulás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. Nevezze meg alakjuk szerint az emberi csontokat! **4 pont**
Írjon egy-egy /1-1/ példát mindegyik mellé!

- *hosszú, csöves csontok – pl. combcsont*
- *rövid csontok – pl. ujjperccsontok*
- *lapos csontok – pl. lapockacsont*
- *szabálytalan alakú csontok - pl. csigolyák*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

5. Ismertesse a hasizmok feladatát! **2 pont**

- *összehúzódás (törzset előre hajlítják, alsó végtagokat emelik)*
- *állandó hasi nyomás biztosítása*
- *hasi légzés (főleg férfiaknál)*
- *hasprés (vizelet-, székletürítésnél és a szülésnél van szerepe)*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

6. Húzza alá a helyes megállapításokat a mozgásrendszeret érintő kórformákra vonatkozóan! 3 pont

1. a bénulások az idegrendszeri eredetű izombetegségek közé sorolhatók
2. a csontvelőgyulladás serdülőkorban jelentkezik
3. a Bechterew-korra jellemző a csigolyák összecsontosodása
4. a csonttritkulás csak nőknél fordulhat elő
5. a tölcsérmell esetében, a mellkas a szegyecsontról behúzódik
6. a veleszületett csípőficam lehet egy és kétoldali
7. az alsó végtagok tengelyének eltérése a „V” – láb
8. a ferdenyak az egyik oldali fejbiccentő izom zsugorodása miatt alakul ki
9. a rachitis kialakulásának oka D-vitamin hiány
10. a csonttuberkulózist vírus okozza

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható! Csak a hat helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!)

**7. Párosítsa a billentyűket elhelyezkedésük helyével! 4 pont
Írja a billentyűk mellé a megfelelő sorszámot/számokat!**

1. nagy artériák szájadékában	3. fő visszerekben
2. jobb pitvar és kamra között	4. bal pitvar és kamra között

zsebes billentyű: ...1., 3....

kéthegyű vitorlás billentyű: ...4. ...

háromhegyű vitorlás billentyű: ...2. ...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8. Határozza meg az agglutinogén fogalmát, és nevezze meg 3 pont a típusait!

Fogalma:

- az emberi vörösvértestek felszínén található antigén tulajdonságú anyag

Típusai:

- A-agglutinogén
- B-agglutinogén

(Fogalmára: 1 pont; típusaira: 1-1 pont adható!)

9.* Írja le az extrasystole (ES) lényegét!

3 pont

A normális sinusritmust olyan szívösszehúzódás szakítja meg, melynek ingere nem a sinuscsomóból ered és a normális sinus inger ideje előtt keletkezik.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10. Fogalmazza meg röviden, hogy mi a szerepe a gégefedorának!

1 pont

Nyeléskor elzárja a gégebemenetet (így megakadályozza, hogy a táplálék a légcsőbe jusson).

11. Párosítsa a betegségeket tünetükkel!

4 pont

Írja a betegségek betűjele mellé tünetének számát!

A. tüdőtályog	1. gennyes köpet
B. tüdővizenyő	2. élénkpiros színű, vérkötés
C. tüdőasztma	3. bőséges, szilvalészerű köpet
D. TBC	4. üvegszerű, tapadós köpet

A.: ...1. ... ;   B.: ...3. ... ;   C.: ...4. ... ;   D.: ...2. ... ;

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.* Fogalmazza meg az emésztőrendszer feladatát!

2 pont

Az emésztőrendszer feladata a tápanyagok felvétele, építőkövekre való bontása, majd azok felsztívása és az emészthetetlen salakanyagok eltávolítása.

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

13. Párosítsa az alábbi tápanyagokat a bontó enzimjeikkkel! 2 pont
Írja a sorszám mellé a megfelelő betűjelet!

1. fehérjék	A. kollagenáz, elasztáz
2. szénhidrátok	B. lipáz
3. zsírok	C. tripszin
4. kötőszöveti rostok	D. amiláz

1.- ...*C*...   2.- ...*D*...   3.- ...*B*...   4.- ...*A*...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

14.* Soroljon fel a gyomorfekély keletkezésében szerepet 3 pont
játszó tényezők közül hármat /3/!

- *egyes gyógyszerek (szalicilátok)*
- *fertőzés (helicobacter pylori)*
- *étrendi hibák (koffein, fűszerek, rendszertelen étkezés)*
- *fokozott sav- és pepszintermelés*
- *dohányzás*
- *örökletes tényezők*
- *életmódbeli és idegrendszeri tényezők (szorongás, stressz)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.* Nevezzen meg három /3/ kiválasztást végző szervet! 3 pont

- *tüdő*
- *vesék*
- *bőr*
- *belek*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16. Húzza alá a felsoroltak közül azokat az alkotórészeket, 2 pont
amelyek a végleges vizeletben élettanilag megtalálhatók!

- <u>kreatinin</u>	- cukor
- <u>hígysav</u>	- fehérje
- bilirubin	- <u>karbamid</u>
- <u>urobilinogén</u>	

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható! Csak a négy helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!)

17. Csoportosítsa a vizelet mennyiségek zavarait
az alábbiak szerint!
Írja a számokat a megfelelő elnevezéshez!

4 pont

1. csökkent folyadékbevitel
2. cukorbetegség
3. ödémák kiürülése
4. hányás, hasmenés
5. diabetes insipidus
6. ödémák képződése
7. vízhajtó adása
8. fokozott folyadékbevitel

Oliguria: ...1., 4., 6. ...

Polyuria: ...2., 3., 5., .7, 8. ...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

18. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

3 pont

Hol fejlődnek a herék a magzati életben?

- *a hasüregben*

Mi a herezacskó szerepe?

- *a herék tárolására szolgál*

Mi épít fel a hímvessző állományát?

- *három barlangos test*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19. Nevezze meg a női nemi jellegek kialakulásáért felelős
hormont!

1 pont

- *ösztrogén hormon*

20.* Soroljon fel a nemi érintkezés útján terjedő betegségek közül négyet /4/! 2 pont

- *gonorrhoea*
- *vérbaj (syphilis)*
- *genitális herpes*
- *AIDS*
- *trichomoniasis*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

21. Írja le a tiroxin és trijód-tironin hormonok hatásait! 3 pont

- *fokozzák a szervezet anyagcsere folyamatait*
- *emelik a vércukorszintet*
- *emelik a légzésszámot*
- *fokozzák a szívműködést*
- *a szervezet hőközpontjának működését stimulálják*
- *a szellemi működéshez szükségesek*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

22.* Nevezze meg az agyalapi mirigy (hypophysis) működési sajátosságait! Írjon kettőt /2/! 2 pont

- *hormonjaival az egész endokrin rendszert szabályozza*
- *az endokrin rendszer „karmestere”*
- *a köztiagy (hypothalamus) hormonját tárolja a hátsó lebeny*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23. Írja le, hogy a gerincvelő egyes szarvai milyen típusú neuronokat tartalmaznak! **3 pont**

hátsó szarv: ...*érző neuronok*...

oldalsó szarv: ...*vegetatív neuronok*...

elülső szarv: ...*mozgató neuronok*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24.* Ismertesse a bronzkór (Addison-kór) okait és tüneteit! **4 pont**

Okai: Írjon hármat /3/!

- *a mellékvesekéreg glükokortikoid és mineralokortikoid hormonjainak csökkent termelődése*
- *TBC*
- *tumor*
- *autoimmun betegség*

Tünetei: Írjon ötöt /5/!

- *fáradtság*
- *gyengeség*
- *fogyás*
- *étvágytalanság*
- *gyakori hányás*
- *fokozott pigmentáció*
- *hasmenés*
- *alacsony vérnyomás*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

25. Jellemezze a neuroglia tulajdonságait! **3 pont**

- *az idegszövet sejtközötti állománya, működése a többi szerv kötőszövetéhez hasonlítható*
- *az idegrendszernek a neuronétől teljesen eltérő szerkezetű és funkciójú építő eleme*
- *a központi és perifériás idegrendszerben is megtalálható, de az idegfolyamatokban nem vesz részt*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26. Nevezze meg az alábbi érzékszervek receptorait! **3 pont**

szem: *csapok, pálcikák*

orr: *szaglóhám sejtek*

nyelv: *izlelőbimbók*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

27. Csoportosítsa a felsorolt tüneteket a vegetatív idegrendszer megfelelő hatásaival! **5 pont**
Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. koszorúserek szűkülnek
2. légzésszám fokozódik
3. nyálelválasztás fokozódik
4. vércukorszint emelkedik
5. pupilla tágul
6. a szív teljesítménye csökken
7. bélmozgás fokozódik
8. vérnyomás emelkedik
9. vércukorszint csökken
10. bronchiolus tágul

Szimpatikus hatás: ....*2., 4., 5., 8., 10.* ....

Paraszimpatikus hatás: ...*1., 3., 6., 7., 9.* ....

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

28.* Ismertesse a könnykészülék és a könny jellemzőit! **3 pont**
Írjon hármat /3/!

- a könnykészülék részei a könnyet termelő mirigyek és az elvezető rendszer
- folyamatosan termelik a víztiszta, enyhén sós, baktériumölő könnyet
- védi a szaruhártyát
- a könnyzacskó a könnyet összegyűjti, ahonnan az elvezetődik az orr járataiba
- a könnytermelést a VII. agyideg vegetatív része szabályozza

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

29.* Sorolja fel a vérzések fajtáit! Írjon kettőt /2/!

2 pont

- artériás
- vénás
- kapilláris

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

30.* Ismertesse a herpes simplex fertőzést az alábbiakban meghatározott szempontok szerint!

4 pont

Oka: *Herpes simplex vírus*

Megjelenése : Írjon kettőt /2/!

- szájnyálkahártya
- ajak
- nemi szervek

Tünetek : Írjon kettőt /2/!

- láz
- hólyagok megjelenése az érintett területen
- heveny gyulladás az érintett területen
- regionális nyirokcsomóduzzanat

Kiújulását elősegítő tényezők : Írjon kettőt /2/!

- erős napsugárzás
- immunitáscsökkenés
- stressz
- fertőző betegség

(Okra: 1 pont, megjelenésre, tünetekre, kiújulást segítő tünetekre: 0,5-0,5 pont adható!)

- 31. Írja le, hogyan helyezné el a sérülteket az alábbi esetekben!** **3 pont**

orrvérzés esetén:

...ülő helyzet, előre hajtott fej

tüdővérzés esetén:

...félülő helyzet (nyugalom)...

gyomorvérzés esetén:

...felhúzott térdessel fektetni (hányás esetén stabil oldalfekvés)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 32.* Írjon le a végtagtörés lehetséges szövődményei közül hármat /3/!** **3 pont**

- erek sérülése
- idegek sérülése
- vérömleny
- fertőzés
- sokk

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 33.* Nevezzen meg a seb fajtái közül hármat /3/!** **3 pont**

- vágott
- szúrt
- harapott
- horzsolt
- zúzott
- lött
- roncsolt

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)